

دوره ششم تقنینیه

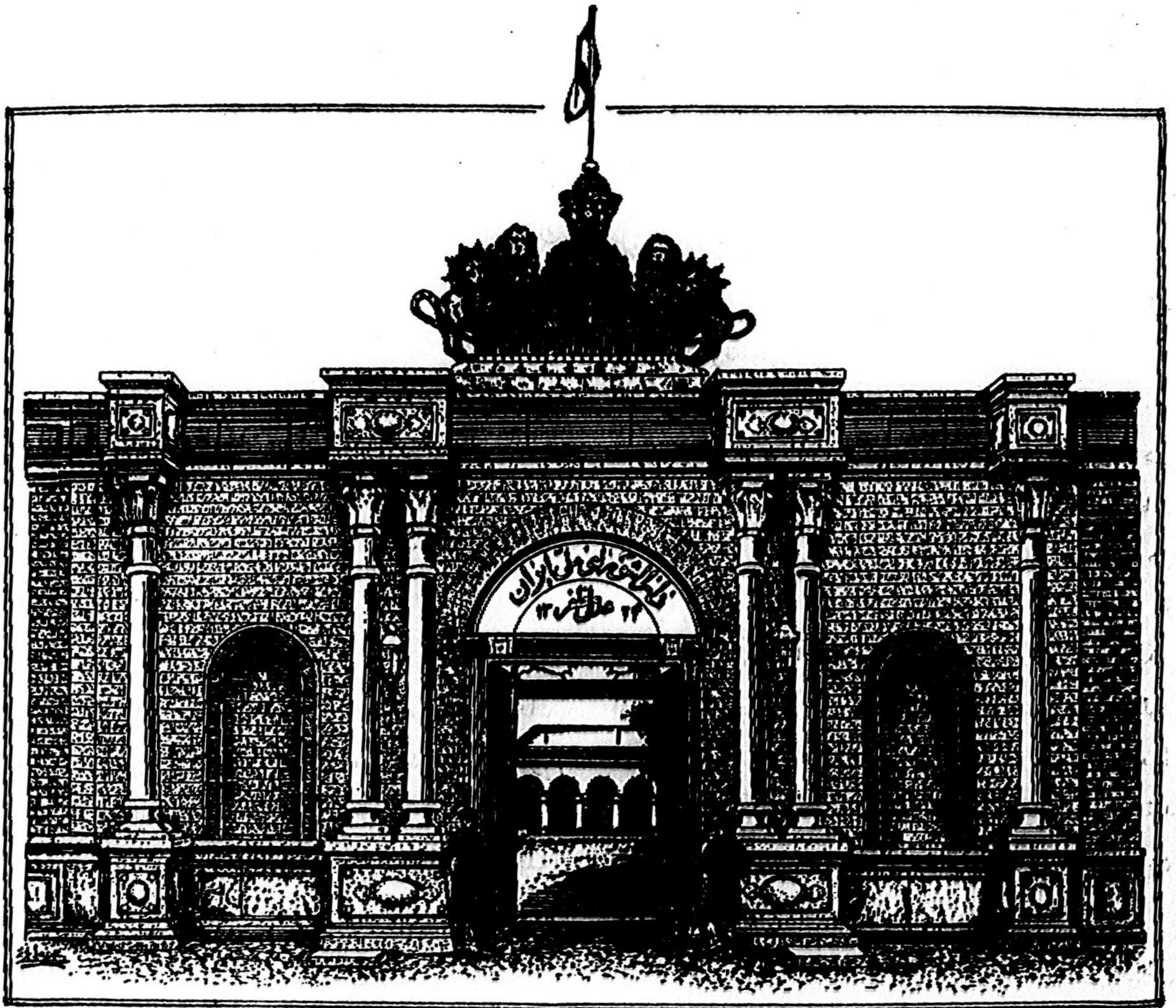
<p>جلسه ۱۶۲</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۲۷</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه يك شنبه ۲ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۴ جادی الاولی ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کتبه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره يك قران</p>

فهرست مندرجات

	از صفحه	عنوان	
۲۶۲۵	۲۶۲۲	اصوب مرخصی آقایان رفیع - دشتی - آقا حسین آقایان	۱
۲۶۲۴	۲۶۲۵	مذاکره و شور اول اسبت بنجر کمپون بودجه راجع به تخصیص عایدات مستغلات به بلدیہ ها	۲

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۷ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق چهارم جمادی الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۲

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان : کی استوان - امام جمعه شیراز - دشتی -
 آقا علی زارع - ملک آرائی - آقا میرزا هاشم آشتیانی
 طباطبائی و کیلی - آیه الله زاده اصفهانی.

(مجلس نیمساعت قبل از ظهر ریاست آقای پیرنیا
 تشکیل گردید)
 و صورت مجلس روز پنجشنبه ۴ آبان ماه
 را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند .

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: محمد ولی خان اسدی - اعظمی - نظام مافی - میرزا بدالله خان دهستانی - میرزا محمد تقی طباطبائی مهدوی - عباس میرزا - افسر - حاج حسن آقا ملک جوانشیر - میرزا حسنخان وثوق - حاج غلامحسین ملک -

(دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل)

آقایان: مرتضی قلیخان بیات - صالحی لرستانی دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: اعتبار - حاج میرزا حبیب الله امین - شریعت زاده - زوار

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - بنده در دوره ششم هیچوقت از مجلس شورای ملی اجازه نخواستہ ام که تصور شود برای تفریح یا کارهای شخصی بوده است مگر اخیراً که نظام اجباری در ساوجبلاغ شروع شد بر حسب دعوت اهالی سه جلسه تقریباً مرخصی خواستم و تصور می کنم بکانه خدمتی هم که بملت کردم در همین روز پنجشنبه بوده است که در آن جا کردم و خدمت دیگری در خودم سراغ ندارم ولی روز پنجشنبه بنده را غائب بی اجازه اوشته اند در این روز بنده يك مشت مردمان فقیر و بدبخت را نگذاشتم تبعیض از برای شای قائل بشود و بنظام اجباری ببرند و برای این غیبت اجازه مرخصی هم از مقام منبع ریاست خواسته بودم یعنی برای روز یکشنبه و پنجشنبه ولی چون روز پنجشنبه دیگر کاری نداشتم و کمیسیون نظام اجباری در آنجا خانمہ یافت این بود که فقط روز یکشنبه را اجازه خواستم و محرک حاضر شدم شرحی هم بکمیسیون عرایض عرض کردم که بنده دو روز اجازه نخواستہ ام گویا آنها از نقطه نظر دو روز اجازه نداده اند لهذا از مقام منبع ریاست استدعا دارم این تجدید نظری را که خواسته ام بکمیسیون مراجعه فرمایند اگر چنانچه مطلب غیر از این بود که

عرض کردم آنوقت با کمال افتخار حاضرم که جریمه بدم و الا همان روز را اجازه مرحمت فرمایند.

رئیس - آقای زوار

زوار - در جزو دیر آمدگان با اجازه ملتفت شدم که زوار خواندند یا ذوالقدر؟ اگر زوار است که اجازه فرمایند توضیحی عرض کنم.

بنی سلیمان - زوار است

زوار - عرض کنم که بنده در دادن جریمه دیر آمدگی نهایت اشتیاق را دارم و عقیده مند هستم باین که هر کسیکه از ملت پول میگیرد باید سر خدمتش هم حاضر بشود و اگر غیر از این باشد آن پولی که از کیسه ملت در می آید حرام است بر او ولی بنده بتصدیق یکی از حکمای بزرگ ایران آقای دکتر رفیع خان امین نماینده محترم مدت دوازده روز است که مریض بستری هستم و بکمهده از آقایان هم که بنده را مفتخر فرمودند مستحضر هستند در هر صورت بنده حاضرم بجریمه دادن ولی خواهشمندم عبارت را اصلاح کنند

رئیس - غیر از این دو فقره اعتراض دیگر اعتراضی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد. چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود (خبر زاجع مرخصی آقای رفیع این قسم قرائت شد) آقا حاج آقا رضا رفیع نماینده محترم بواسطه مسافرت لازمی که در پیش دارند از ۱۴ آبان تا ۲۹ آبان پانزده روزه اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون با کثرت مرخصی ایشان را تصویب و خبر آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میباید.

رئیس - رأی گرفته میشود بمرخصی ۱۵ روزه آقای رفیع آقایانی که موافقند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد.

(خبر مرخصی آقای دشتی بشرح ذیل قرائت شد)

آقای دشتی نماینده بوشهر و دشتی و دشتستان نظر بدلائل قابل قبولی که در کمیسیون اظهار نمودند تقاضای دو ماه مرخصی نمودند و چون کمیسیون دلائل ایشان را صحیح دانست با کثرت دو ماه مرخصی از هفتم آبان تا ششم دی تصویب نمود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با این قبیل مرخصیها کلیه مخالف نیستم ولی بارها عرض کرده ام مشروط بر اینکه بدون استفاده از حقوق باشد و الا میگویند یک عده میآیند اینجا که کار کنند بعد دو ماه و سه ماه مرخصی میگیرند و ماهی سیصد تومان از این ملت میگیرند و میروند خرج مسافرتشان میکنند باسم اینکه ما میرویم اینجا چه میکنیم و چه می کنیم و چه میکنیم و همه میدانیم که حرف است و هر جانی هم که برویم هیچکاری نمی توانیم بکنیم در مجلس هم که هستیم نمیتوانیم هیچکاری بکنیم تا چه رسد بجای دیگر لهذا بنده نمی توانم موافقت کنم با این طرزى که در مجلس پیش آمده است و هر روز هر کس تقاضای مرخصی يك ماهه و دو ماهه و سه ماهه با استفاده از حقوق بکند و ماهی سیصد تومان هم بگیرد و برود بی کار خودش این طرز طرز خوشی نیست که ما مردم نشان میدهیم باید مجلس شورای ملی مرئی دیگران باشد و در مقابل حقوق کار کنند و خودشان را سر مشق سایرین قرار بدهند و الا هر روز آقایان و کلا بیایند و مرخصی بگیرند و استفاده از حقوق شای بکنند و بروند عقب کار های خودشان ادارات هم همین کار هارا میخواهند بکنند و این بر ضرر ملت و مملکت تمام میشود بلکه بنده عقیده ام این است که اگر برای کارهای مردم هم می خواهند يك جانی بروند باز استفاده از حقوق شان نکنند چرا؟ برای اینکه اگر حقوقشان را نگرفته و رفته يك چیزی در مجلس

می ماند و بيك عده فقرا و ضعفا می رسد و دور ریخته نمیشود و بگذازند که بنقراء هم دو تومان سه تومان برسد و بنده نمیدانم بچه ملاحظه است که مقیدند مال فقرا بخودشان رسد؟ باین جهت بنده با این مرخصی ها مخالف هستم.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که چیزی که در فرمایشات آقای فیروز آبادی بود این بود که مجلس طوری که ایشان مایل هستند کار نمی کند. بنده برعکس اینطور عقیده ندارم. بنده چند دوره در مجلس شورای ملی بوده ام و مجلس را همیشه در مقابل کار های جدی و حوائج مملکتی مهیا و مصمم دیده ام (عده از نمایندگان - صحیح است) و بالاخره در جاهائی که کار های خیلی جدی نیست قیافه جدی نشان دادن اسباب مسخره است (صحیح است) و الا هر وقت که يك کار جدی باشد و بیاید روی این میز که بوده است که آن کار را نکنند؟ اما آمدیم راجع بمرخصی آقای دشتی. آقای دشتی بيك مسافرتی میروند (اگر چه شاید لازم نباشد که این عرض را در اینجا بکنیم) ولی بيك مسافرتی می خواهند بروند که برای حسن روابط يك مللی مفید است و البته این کار هم برای ملت است و خدمت ملی است و باز ایشان در جای دیگر ایفای وظیفه میکنند و اجازه دادن بابشان يك اجازه خیلی مطبوعی است که بنده تصور میکنم برخلاف نظر آقا که ایشان کار نمیکند طرز مسافرت ایشان برای تفنن نخواهد بود.

رئیس - رأی گرفته میشود بمرخصی دو ماهه آقای

دشتی آقایان موافقین قیام فرمایند

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(بشرح آتی قرائت شد)

آقای آقا حسین آقایان تقاضای چهارده روز مرخصی

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: محمد ولی خان اسدی - اعظمی - نظام مافی - میرزا بدالله خان دهستانی - میرزا محمد تقی طباطبائی مهدوی - عباس میرزا - افسر - حاج حسن آقا ملک جوانشیر - میرزا حسنخان وثوق - حاج غلامحسین ملک -

(دبر آمدگان با اجازه جلسه قبل)

آقایان: مرتضی قلیخان بیات - صالحی لرستانی دبر آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: اعتبار - حاج میرزا حبیب الله امین - شریعت زاده - زوار

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - بنده در دوره ششم هیچوقت از مجلس شورای ملی اجازه نخواستم ام که تصور شود برای تفریح یا کارهای شخصی بوده است مگر اخیراً که نظام اجباری در ساوجبلاغ شروع شد بر حسب دعوت اهالی سه جلسه تقریباً مرخصی خواستم و تصور می کنم بکانه خدمتی هم که بملت کردم در همین روز پنجشنبه بوده است که در آن جا کردم و خدمت دیگری در خودم سراغ ندارم ولی روز پنجشنبه بنده را غائب بی اجازه نوشته اند در این روز بنده يك مشت مردمان فقیر و بدبخت را نگذاشتم تبعیض از برای شایب قائل بشوند و بنظام اجباری بپردازند و برای این غیبت اجازه مرخصی هم از مقام منبع ریاست خواسته بودم یعنی برای روز یکشنبه و پنجشنبه ولی چون روز پنجشنبه دیگر کاری نداشتم و کمیسیون نظام اجباری در آنجا خانم یافت این بود که فقط روز یکشنبه را اجازه خواستم و بمرکز حاضر شدم شرحی هم بکمیسیون عرایض عرض کردم که بنده دو روز اجازه نخواستم ام گویا آنها از نقطه نظر دو روز اجازه نداده اند لهذا از مقام منبع ریاست استدعا دارم این تجدید نظری را که خواسته ام بکمیسیون مراجعه فرمایند اگر چنانچه مطلب غیر از این بود که

عرض کردم آنوقت با کمال افتخار حاضرم که جرعه بدم و الا همان روز را اجازه مرحمت فرمایند.

رئیس - آقای زوار

زوار - در جزو دبر آمدگان بی اجازه ملتفت نشدم که زوار خواندند با ذوالقدر؟ اگر زوار است که اجازه فرمایند توضیحی عرض کنم.

بنی سلیمان - زوار است

زوار - عرض کنم که بنده در دادن جرعه دبر آمدگی نهایت اشتیاق را دارم و عقیده مند هستم باین که هر کسیکه از ملت پول میگیرد باید سر خدمتش هم حاضر بشود و اگر غیر از این باشد آن پولی که از کیسه ملت در می آید حرام است بر او ولی بنده بتصدیق یکی از حکمای بزرگ ایران آقای دکتر رفیع خان امین نماینده محترم مدت دوازده روز است که مریض بستری هستم و بکده از آقایان هم که بنده را مفتخر فرمودند مستحضر هستند در هر صورت بنده حاضرم بجرعه دادن ولی خواهش مندم عبارت را اصلاح کنند.

رئیس - غیر از این دو فقره اعتراض دیگر اعتراضی نیست؟

(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد. چند فقره خبر از

کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود (خبر زاجع مرخصی آقای رفیع این قسم قرائت شد) آقا حاج آقا رضا رفیع نماینده محترم بواسطه مسافرت لازمی که در پیش دارند از ۱۴ آبان تا ۲۹ آبان پانزده روزه اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون با اکثریت مرخصی ایشان را تصویب و خبر آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

رئیس - رأی گرفته میشود مرخصی ۱۵ روزه آقای

رفیع آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد.

(خبر مرخصی آقای دشتی بشرح ذیل قرائت شد)

آقای دشتی نماینده بوشهر و دشتی و دشتستان نظر بدلائل قابل قبولی که در کمیسیون اظهار نمودند تقاضای دو ماه مرخصی نمودند و چون کمیسیون دلائل ایشان را صحیح دانست با اکثریت دو ماه مرخصی از هفتم آبان تا ششم دی تصویب نمود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با این قبیل مرخصیها کلیتاً مخالف نیستم ولی بارها عرض کرده ام مشروط بر اینکه بدون استفاده از حقوق باشد و الا میگویند يك عده میآیند اینجا که کار کنند بعد دو ماه و سه ماه مرخصی میگیرند و ماهی سیصد تومان از این ملت میگیرند و میروند خرج مسافرتشان میکنند باسم اینکه ما برویم آنجا چه میکنیم و چه میکنیم و چه میکنیم و همه میدانیم که حرف است و هر جائی هم که برویم هیچکاری نمی توانیم بکنیم در مجلس هم که هستیم نمیتوانیم هیچکاری بکنیم تا چه رسد بجایهای دیگر لهذا بنده نمی توانم موافقت کنم با این طرزى که در مجلس پیش آمده است و هر روز هر کس تقاضای مرخصی يك ماهه و دو ماهه و سه ماهه با استفاده از حقوق بکند و ماهی سیصد تومان هم بگیرد و برود بی کار خودش این طرز طرز خوشی نیست که ما مردم نشان میدهیم باید مجلس شورای ملی مریض دیگران باشد و در مقابل حقوق کار کنند و خودشان را سر مشق سایرین قرار بدهند و الا هر روز آقایان و کلا بیایند و مرخصی بگیرند و استفاده از حقوق شایب بکنند و بروند عقب کار های خودشان ادارات هم همین کار هارا میخواهند بکنند و این بر ضرر ملت و مملکت تمام میشود بلکه بنده عقیده ام این است که اگر برای کارهای مردم هم می خواهند يك جائی بروند باز استفاده از حقوق شان نکنند چرا؟ برای اینکه اگر حقوقشان را نگرفته و رفته يك چیزی در مجلس

می ماند و بيك عده فقرا و ضعفا میرسد و دور ریخته میشود و بگذارند که بفقراء هم دو تومان سه تومان برسد و بنده نمیدانم بچه ملاحظه است که مقیدند مال فقرا بخودشان رسد؟ باین جهت بنده با این مرخصی ها مخالف هستم.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که چیزی که در فرمایشات آقای فیروز آبادی بود این بود که مجلس طوری که ایشان مایل هستند کار نمی کند. بنده برعکس اینطور عقیده ندارم. بنده چند دوره در مجلس شورای ملی بوده ام و مجلس را همیشه در مقابل کار های جدی و حوائج مملکتی مهیا و مصمم دیده ام (عده از نمایندگان - صحیح است) و بالاخره در جاهائی که کار های خیلی جدی نیست قیافه جدی نشان دادن اسباب مسخره است (صحیح است) و الا هر وقت که يك کار جدی باشد و بیاید روی این میز که بوده است که آن کار را نکنند؟ اما آمدیم راجع بمرخصی آقای دشتی. آقای دشتی بيك مسافرتی میروند (اگر چه شاید لازم نباشد که این عرض را در اینجا بکنم) ولی بيك مسافرتی می خواهند بروند که برای حسن روابط يك مللی مفید است و البته این کار هم برای ملت است و خدمت ملی است و باز ایشان در جای دیگر ایفای وظیفه میکنند و اجازه دادن بابشان يك اجازه خیلی مطبوعی است که بنده تصور میکنم برخلاف نظر آقا که ایشان کار نمیکنند طرز مسافرت ایشان برای تفنن نخواهد بود.

رئیس - رأی گرفته میشود مرخصی دو ماهه آقای

دشتی آقایان موافقت قیام فرمایند

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(بشرح آتی قرائت شد)

آقای آقا حسین آقایان تقاضای چهارده روز مرخصی

نمودند از دهم شهریور الی ۲۴ چون بعثت کسالت مزاج در عرض راه نتوانستند خود را بموقع رسانند کمیسیون مرخصی ایشان را تصویب و راپرت آنرا تقدیم میدارد حسب تقاضای خود نماینده محترم کمیسیون عریاض یازده روز مرخصی نماینده محترم را تصویب مینماید.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - الکلام هو الکلام. حرفی که باید زده شود زده شد آقایان هم بالاخره همین جوابها را خواهند داد اما انصاف بدهند و به بینند که آیا جواب همین است که میدهند؟ و الا بنده با ۱۴ روز و ۱۱ روز و اینها مخالفتی ندارم اصلاً عرض می کنم و این مرخصی را هم تصور می کردم در ماه و سه ماه است که اجازه گرفتن ولی خوب بود که آقایان ده روز یازده روز را هم اجازه نمی گرفتند و صد و ده تومان لااقل بفقرا میرسید و حق بحق دار میرسید.

رئیس - آقایان که مرخصی یازده روزه آقای آقایان را تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه قرائت میشود.

(اینطور قرائت شد)

ماده واحد - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد عایدات خالص مالیات مستغلات مصوبه ۱۳ سنبله ۱۳۳۳ قمری را در پای نخت از اول فروردین ۱۳۰۶ علاوه بر مبلغی که از محل مالیات راه و حق الثبت عاید میگردد ببلدیه طهران بپردازد تبصره - مالیات صدی پنج مستغلات و عوائد مستغلات بلدیه های هر شهری از ابتدای ۱۳۰۷ بر بودجه بلدیه آن شهر اضافه خواهد شد.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - قطع نظر از اینکه تمام اقداماتی که

برسد و ابدأ کافی نیست. شهرهای جزء هم اصلاً بلدیه ندارند و عوارضی نداشته اند که بشان چیزی برسد. بنا بر این بنده خیلی موافق هستم با این ماده ولی با قسمت تبعیض مخالف هستم و خوش بختانه در موقعی که اینجا قانون بلدیه مطرح بود يك پیشنهادی شد و طرف توجه مجلس هم واقع شد و چون آن قانون باید دو مرتبه رود بکمیسیون داخله و کمیسیون که تشکیل شد دو مرتبه خبرش تقدیم مجلس بشود البته همه آقایان هم با آن موافقت می کنند و آن قانون معطوف است بهمین ماده و بهمین مالیات این است که بنده عرض میکنم بایستی اولاً این بذل لطف اختصاص بطهران نداشته باشد. چون طهران دارای چهل و پنج هزار تومان عایدی در ماه است علاوه بر اینکه از بودجه عمومی مملکتی هم به او يك کمک هائی شد شاید در آتی هم باز کمک بشود و هر وقت بیاورند باز تصویب میکنم. بنا بر این بنده استدعا میکنم از آقایان نمایندگان که این ماده را تعمیم بدهند و مالیات مستغلات را در هر جائی مخصوص به همانجا بکنند نه در طهران تنها و پیشنهاد هم میکنم.

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

حاج میرزا مرتضی - عرضی ندارم.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - گرچه نماینده محترم مخالفتشان با اصل موضوع نبود و بایک قسمتی از خبر کمیسیون بود ولی بنده ناچارم از نقطه نظر حیثیت نمایندگان محترم يك مسأله را که مربوط به اصلاحات بلدی است عرض کنم همه آقایان تصدیق میفرمایند که بلدیه های ماحق بلدیه طهران که بعقیده نماینده محترم از همه جا عوائدش زبادتر است طرف مقایسه با بلدیه های سایر ممالک نیست و احتیاجات شهری ما کاملاً آنک است...

کازرونی - همه جا همینطور است

احتشام زاده - بلی. همه جا نواقصی را که بنده عرض میکنم دارد و حق بعضی جاها که هنوز مؤسسه بلدیه

ندارد و بعقیده بنده باید همه جا درست شود. همین بلدیه طهران را که آقایان نمایندگان محترم تصور میفرمایند نسبت به بلدیه های ولایات ایران خوب است بنده می خواهم عرض کنم که شما مقایسه کنید بلدیه طهران را با بلدیه های سایر ممالک و به بینید حقیقه شاید بتوانیم اسم بلدیه رویش بگذاریم چون احتیاجات شهری ما از هر جهت لنگ است، در ممالک متمدنه عالم احتیاجات عمومی مردم را در شهرها بلدیه اداره میکنند...

(همهمه نمایندگان)

کازرونی - در ولایات چگونه؟

احتشام زاده - استدعا میکنم آقایان محترم اجازه

بفرمایند بنده عریاض را عرض کنم مانعی ندارد آقایان هم بنویسند خود فرمایشی دارند میفرمایند. در عین اینکه تصدیق میکنیم آقایان نمایندگان محترم از نقطه نظر اطلاعاتی که به وضعیت دوره های انتخابیه خودشان دارند حق دارند که در ضمن عریاض بنده باز يك فرمایشاتی بکنند ولی میخواهم آقایان لطف بفرمایند که بنده عریاض را عرض کنم البته آقایان هم در موقع خود نسبت به احتیاجات محلی خود فرمایشاتی دارند میفرمایند و بنده بیشتر با آقایان موافق هستم که در حدود احتیاجات بلدیه های ولایات هم صحبت کنیم بلکه بتوانیم احتیاجات عموم شهرهای ایران را رفع کنیم. بلدیه طهران که بعقیده بنده از پنج شش سال به اینطرف يك تجدید زندگان پیدا کرده و يك جنبشی بخودش داده است امروز متأسفانه بواسطه نداشتن عوائد و سرمایه نمیتواند نیائی را که برای اصلاحات اوضاع شهر دارد کاملاً انجام دهد البته نهایت تشکر را هم از کفیل محترم بلدیه داریم که بیش از حد توانائی بودجه نسبت به احتیاجات شهری عمل کرده و مساعدت کرده است. ولی البته تصدیق میفرمایید که با دست خالی نمی شود يك شهر مهمی را آباد کرد يك مسئله خیلی مهم هم که محل تصدیق همه آقایان است مسئله مجاری آنها است متأسفانه در عین

اینکه همه آقایان میدانند که این مجاری آب يك كارخانه است برای تولید امراض اما متأسفانه چون يك عوائد متناسبی بلديه ما ندارد و يك سرمایه ندارم نمیتوانند این احتیاجات مبرم را رفع کنند و روز بروز با کمال اقدامات صحی که میشود می بینیم که هیچگونه جلوگیری از بروز مرض نمیشود چون این مجاری آب است که تولید امراض میکند. همانطوری که نماینده محترم فرمودند البته بایستی عوائد شهری به بلديه ها برگردد ...

عدل - سایر جاها هم همینطور است.

(همه نمایندگان - زنك رئیس)

احتشامزاده - بنده که مخالف نیستم آقایان نسبت به بلديه های ولایات اظهار نظر بفرمایند بنده عرض کردم به سهم خودم موافقم که احتیاجات ولایات را رفع کنیم ...

عدل - اگر موافقت پس با ما موافقت کنید.

(همه نمایندگان - زنك رئیس)

رئیس - باید بعد از يك مخالف يك نفر موافق

حرف بزند .
احتشامزاده - بنده هم کاملاً موافق هستم که بایستی عوائد شهری کلیتاً نه تنها عوائد مستغلات بلکه کلیه عوائدی که از شهر گرفته میشود به بلديه ها اختصاص داده شود برای اینکه زندگانی افرادی که آن مالیاترا میدهند تأمین شود و البته یکی از بهترین عوائد شهری که باید تخصیص شود به بلديه عوائد مستغلات است منتهی نماینده محترم فرمودند چرا این قضیه را تخصیص داده و منحصر به طهران کرده اند . بنده عرض میکنم اگر به تبصره که ضمیمه این خبر کمیسیون بودجه است توجه بفرمایند نوشته است که از ابتدای ۱۳۰۷ عوائد مستغلات در کلیه بلاد تخصیص میشود به بلديه ها برای رفع احتیاجات شهری . ولی چرا در ۱۳۰۶ این قسمت را به طهران تخصیص داده و به ولایات نداده اند ؟

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - مذاکرات کافی است ؟

روحی - بنده مخالفم

عمادی - بنده هم مخالفم .

رئیس - قبلاً باید عرض کنم که این لایحه دوشور دارد چون لایحه خرج لیست و وجهش حالا گرفته میشود . بموجب این لایحه از يك اداره به يك اداره دیگر انتقال داده میشود آقای روحی

روحی - عرض کنم این لایحه اعم از اینکه يك شوری باشد یا دو شوری مستلزم این نیست که کسی اظهاراتش را نکند . نماینده محترم آقای احتشام زاده که نماینده طهران هستند اظهاراتی کردند و باید بنده که يك نفر وکیل ولایات هستم دفاع کنم ، ایشان فرمودند که بلديه طهران احتیاج به اصلاح دارد و بلديه های ولایات ندارد ...

احتشام زاده - بنده اینطور نگفتم

روحی - ما وکیل تمام مملکتیم و به همه مملکت باید با نظر مساوات نگاه کنیم اگر این اصلاحات از اول ۱۳۰۶ نسبت به تمام جاها نشود بنده و سایر آقایان نمایندگان ولایتی بکنفر به این لایحه رأی نخواهد داد اعم از اینکه يك شوری یا دو شوری باشد .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب موافقت میکنند ؟

آقا سید یعقوب - خیر مخالفم .

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - بنده بکفدری توجه میدهم آقایان نمایندگان ولایات را و ناچارم که عرض کنم که آقایان نمایندگان ولایات ناگهید کنند و تسریع کنند که کمیسیونها انتخاب شود و قانون بلديه را بگذرانند و الان هم همانطوری که آقای شیروانی بیان کردند اگر این قانون به تساوی هم بگذرد مال بلديه های ولایات را به این زودی نمیدهند . اما راجع باین موضوع که محل صحبت

بود . این قانون نقطه نظری که آقایان وکلای ابالات و ولایات را وادار به مخالفت کردن و صحبت کردن نموده است موضوع اختصاص بودن آن است که خود آقای وزیر محترم معارف هم در کمیسیون بودجه این اظهار را کرده اند که قانون اختصاصی نباید بگذرانیم باید برای تمام مملکت باشد و نظر اختصاصی نداشته باشیم از نقطه نظر اختصاصی بنده هم مخالف هستم عنوانات اختصاصی را بکطوری بکنید که از بین برود . بنده نه نظر خاصی به طهران دارم و نه نظری به ولایات باید عنوان اختصاص ازین برود و چون این قانون يك نظر اختصاص درش شده است این است که باعث بروز يك احساساتی از طرف آقایان میشود که بنده هم از نظر اختصاص بودن مخالف هستم .

کازرونی - چه گفتی ؟

(خنده نمایندگان)

وزیر معارف - احساسات آقایان نمایندگان محترم البته خیلی بموقع و بجا است ولی مختصراً بنده لازم میدانم توجه آقایان را به این موضوع جلب کنم . علی الاصول اداره کردن بلديه هر شهری و تهیه لوازم بلديه در عهده سکنه خود آن شهر است . سکنه هر شهری باید خودش از سرمایه شخصی رفع احتیاجات بلدی را بکند و از جمله چیزهایی که طبعاً اختصاص به بلديه شهرها دارد مستغلات بلدی است ولی در سنوات گذشته بواسطه جهانی که یکی از آن جهات نبودن بلديه های کافی بوده است در نقاط مختلفه عوائد مستغلات جزو عوائد عمومی مملکتی محسوب شده و در بودجه کل مملکتی که تقدیم مجلس شورای ملی میشد در ستون عایدات مملکتی يك قسمت از آن عوائد مربوط به عوائد مستغلات بلاد بود . امسال در اثر احتیاجاتی که برای بلديه طهران پیش آمد برای رفع آن احتیاجات فوری و فوری دولت در نظر گرفت يك محلی را پیدا کند ، محل خارجی را نتوانست در نظر بگیرد مگر آن محلی که طبعاً اختصاص

به بلدیہ باید پیدا کند و آن عوائد مستغلات است و بر اثر این فکر این لایحه تقدیم مجلس شورای ملی شد ثبت دولت این بود که امساله عوائد مستغلات طهران را اختصاص به بلدیة طهران بدهند و در سنوات آتیہ این حکم نسبت بنام بلاد اجرا شود...

عدل - همین نیت خرابش کرد

وزیر معارف - و بر اثر همین نیت و این مقصد لایحه تقدیم مجلس شورای ملی شد و در موقعی که این لایحه در کمیسیون مطرح بود بالاخره اظهاراتی در آنجا شد و این نیت دولت بصورت فعلیت در آمد و تبصره بآن صورتی که بعرض آقایان رسید ضمیمه این ماده واحده شد و با موافقت دولت تقدیم مجلس شد. علت عمده که دولت نمیتواند امسال که ۱۳۰۶ است موافقت کند که عوائد مستغلات هر بلدی و شهری اختصاص پیدا کند ببلدیة آن محل علتش این است که عوائد مستغلات امسال جزء بودجه عمومی مملکتی است و اگر چنانچه میخواهند آن مبلغ را موضوع کنند در تعادل و توازن بودجه که تقدیم مجلس شده است اشکال پیدا میشود و این اشکال امسال قابل رفع نیست. باین جهت است که جمع بین در موضوع شده است یکی اینکه عوائد مستغلات طهران امساله اختصاص داده شود ببلدیة طهران برای رفع احتیاجات ضروری که دارند...

(همه نمایندگان - صدای زلک رئیس)

عدل - همه جا احتیاج دارند

وزیر معارف - بلی همه جا احتیاج دارند بنا نبود آقای عدل باز شمای لطفی بفرمائید. برای رفع احتیاجات فوری و فونی که بلدیة طهران دارد دولت در نظر گرفته است که امسال از طهران شروع شود و از ۱۳۰۷ که چند ماه بیشتر بآن باقی مانده است عوائد مستغلات هر بلدی اختصاص داده شود ببلدیة آنجا و با لایحه قانونی که در مجلس هست برای تشکیل بلدیہ های قانونی بنده تصور میکنم از طرفی اهتمام بفرمائید که آن لایحه قانونی

یکنفر موافق صحبت میدارد بعد هم آقای مخبر بعنوان اینکه مخبر است صحبت میدارد بعد هم آقای وزیر بعنوان اینکه از طرف دولت است صحبت میدارد در مقابلش یکنفر میخواهد صحبت بدارد. سه نفر در مقابل یکنفر این خودش بی اعتدالی است.

رئیس - بنده شنیدیم که آقای روحی گفته باشند با کفایت مذاکرات مخالفند بنده همچو خیال کردم که با اصل موضوع مخالفند، آقایان که کفایت مذاکرات را تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد، آقای کازرونی

کازرونی - بنده خیلی متأسفم که در مقابل آقای تدین وزیر محترمی که طرف حسن عقیده بنده هستند مجبور شدم بیایم اظهار عقیده مخالفت بکنم اما چه کم وظیفه و انجام آن بنده را مجبور میکند بنده همچو استنباط کردم که هیئت محترم دولت حسن نیتشان را بولایات میدهند اما حسن عملشان را بمرکز. بنده میخواهم پیشنهاد کنم که این نظر را بیابند تبدیل کنند حسن نیت را بدهند مرکز و حسن عمل را بدهند بولایات (بعضی از نمایندگان - صحیح است) چه عیب دارد؟ یک چندی هم این شکل شود. عرض میکنم ما نمایندگان تمام افراد مملکتیم اگر مرکز ده دوازده نفر وکیل دارد ولایات صد و بیست و چهار نفر وکیل دارد. تمام تقصیر بعهده ما است. تقصیر از هیچکس نیست. آقای احتشامزاده مقایسه کردند بلدیة طهران را با پاریس و یک نقصانی پیدا شد ولی تقصیرش را بگردن ولایات گذاشتند یعنی ولایات چرا حاضر نیستند که باندازه پول بدهند که بلدیة مرکز مساوی شود با بلدیة پاریس. اما ولایات چه دارند؟ هیچ واقعاً حالت اهالی ولایات بجمع جهات رقت انگیز است. گریه آور است (نمایندگان - صحیح است) آخر رحمی، آخر مرونی. یعنی چه؟ بابا مردم دارند میمیرند از کثافت، از وبا خدا پدر این رئیس

صحبه را بیامرزد که يك قسمت والله بداد مردم رسید بنده عرض میکنم سال ۱۳۰۶ را بدهند بولایات سال ۱۳۰۷ را بدهند مرکز. اینطور بکنند بودجه تعدیل نمیشود؟ این قسمتش را طهران مرحمت کند. اگر بودجه خراب پیدا میکند طهران صرف نظر بکند. بنده عرض میکنم این تنگ آور است که ما تا این اندازه نسبت بولایات بدبخت تبعیض قائل شویم.

رئیس - آقای محمد ولی میرزا هم مخالفند؟

محمد ولی میرزا - بلی

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - مخالفم

آقا سید یعقوب - حالا دیگر مذاکرات کافی است.

آقا میرزا علی گریه اش را کرد.

رئیس - آقای زوار

زوار - بنده اگر صحبت کفایت مذاکرات است مخالفم.

رئیس - خیر.

زوار - در اصل موضوع هم مخالفم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - مخالفم

رئیس - آقای باسائی

باسائی - کراراً از طرف آقایان نمایندگان محترم در مجلس راجع باینکه دولت تفاوت نظری دارد راجع مرکز و ولایات مذاکراتی شده بنده هم که نماینده يك ولايتي هستم البته مقتضی است در این احساسات شرکت کنم ولی در عین حال ما باید حساب را از نظر دور نکنیم متأسفانه رضایات در این مملکت حکومت نمیکند و همه نظرها باغراق و مبالغه و ادبیات و این چیزها است. بهمان دلیل که شما ناچارید بین رشیز و مشهد تفاوتی قائل شوید بهمان نظر برای مرکز مملکت

ناچارید يك مزایائی قائل شوید .
بعضی از نمایندگان - (با همه) اینطور نیست .
بچه دلیل ؟

(صدای زنگ رئیس)

باسائی - اجازه بدهید عرایض را که تمام کردم
آنوقت فرمایشاتمان را بفرمائید . شهر طهران احتیاجات
بلدیه اش از اصفهان و یزد و مشهد و شیراز ورشت و اینها
بیشتر است . شهر اصفهان و تبریز و مشهد از سمنان
و عراق و قم احتیاجاتشان بیشتر است . شهر قم
احتیاجاتش از شهر دامغان و گروس بیشتر است .
تفاوت قائل شوید . بالاخره ابران مرکز بزرگش
طهران است و ناچار است این مملکت که يك
کسکهای از نقطه نظر مرکزیت ببلدیه طهران
بکند . این همه ندارد . در تمام جاهای دنیا هم
معمول است . . .

کازرونی - صد و سی هزار تومان دبروز دادیم .

دادگر - بگذارید حرفشان را بزنند .

باسائی - بگذارید عرایض بنده تمام شود آنوقت شما
فرمایشاتمان را بفرمائید . در عین حال دولت همان
حسن عملی را که نسبت بمركز بقول آقای کازرونی داشته
است نسبت بولایات هم داشته . شما در قانون الغاء باج
راهها رأی دادید به لایحه که دولت پیشنهاد کرد که آنچه
از باب عایدات نواقل ببلدیه‌ها در سنه ۱۳۰۴ داده
شده است داده شود باضافه صدی پنجاه مخارج وصول
هیچ تبعیضی مابین طهران و ولایات و مراکز و اینها قائل
شدید؟ دولت قائل شد؟ پس چرا این مذاکرات را
میکنید . شما قائل شدید که هر چه در سنه ۱۳۰۴
سهم بلدیه طهران میشده ، هر چه سهم بلدیه شیراز میشده
یا نجفا ها داده شود . . .

(همه نمایندگان - صدای زنگ)

کازرونی - نبوده چیزی

رئیس - آقای کازرونی بشما اخطار میکنم

نظر است ؟

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

زوار - بنده مخالفم .

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم فعلا این خبر کمیسیون از دستور
خارج و در اول جلسه آتی جزو دستور واقع شود .
شریعت زاده

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - اگر چه این لایحه دو شوری است
و میرود به کمیسیون و بر میگردد به مجلس ولی چنانچه
فعلا به کفایت مذاکرات رأی داده شود ممکن است که
آقایان نمایندگان محترم باین لایحه رأی ندهند در صورتیکه
بنده احساس میکنم اظهارات طرفین قابل توجه است و
مطلب هم يك طوری است که بیشتر باید درش بحث
شود آقایانیکه معتقدند که فعلا این لایحه تصویب شود
يك دلائی دارند . آقایانیکه عقیده دارند برای ولایات
هم باید تصویب شود يك دلائی دارند . بنظر بنده قبل
از اینکه رأی گرفته شود مقتضی باشد تا حدی مطالعه
و دقت نظر کنیم . بنده احساس میکنم که يك عده
از آقایان از نقطه نظر عدم توجه بولایات عصبانی هستند
لذا بنده پیشنهاد کردم که از دستور خارج شود و در
این ضمن ما مطالعاتی بکنیم و برای جلسه آتی با يك
صورت بهتر و عادی‌تری بیاید در مجلس و تصویب شود
رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که آن تذکری که حضرت آقای
رئیس دادند شاید آقای شریعت زاده توجه فرموده باشند
این لایحه دو شوری است و بالاخره میرود بکمیسیون
و برای اجرای نظریات همین کافی خواهد بود بنده گمان میکنم
با این تذکر خود آقای شریعت زاده موافق باشند که پیشنهاد
ها قرائت شود و برود بکمیسیون و همین نظریات در کمیسیون
تعقیب شود .

رئیس - رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانیکه
تصویب میکنند قیام فرمایند
(عده قلیلی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد . آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - بنده چون دیدم بعضی از آقایان
مخالفین اظهاراتی فرمودند که بنده هم همان نظریات
را دارم ولی در ضمن هم نظر بنده این بود که نمیدانم
جریان مذاکرات در کمیسیون بود چه چه بوده است
بنده که حضور نداشتم و از رفقای دیگر هم تحقیق نکردم
و بنده تصور میکردم که در این قسمت خیلی بیش از
اینها بایستی در کمیسیون بود چه مذاقه بعمل بیاید نه
فقط از نقطه نظر موازنه بود چه چون مسئله موازنه
بود چه را که آقایان فرمودند عوائد مستغلات طهران
شاید بمراتب بیشتر از نك بلکه نصف عوائد مستغلات
ولایات باشد طهران سالی شصت بلکه هفتاد هزار تومان
عوائد مستغلاتش است در صورتیکه ولایات اینطور نیست
مثلا تبریز که تصور میکنید از شیراز و خراسان وسعتش بیشتر
است کلیه عوائد مستغلاتش هشت هزار تومان نه هزار تومان
است وقتی همین ترتیب حساب کنیم باید پنج شش شهر
درجه اول را عایداتش را روی هم جمع کنیم تا بشود
هفتاد هزار تومان و از این نقطه نظر در اینجا صرف
موازنه بود چه منظور نشده بنده تصور میکنم که اگر
موافق میشدیم یعنی از نقطه نظر بود چه این را آقایان
در نظر میگرفتند که اصلا این مسئله از سال ۱۳۰۷
در همه جا عمومیت پیدا کند آن اشکالات دفتری و
کتابچه راجع بطهران هم که عوارض خیلی سنگین
تر است آن هم مرتفع میشود . این است که بنده تصور
میکنم با اینکه خیلی از رفقای ما نمایندگان ولایات
هستند همین عقیده را دارند . ما نمیخواهیم در اینجا
تشخیص مرکز و ولایات را بدهیم . ما همه از بلدیه
طهران منتفع میشویم همین آقایان نمایندگان ولایات
هم فعلا در اینجا زندگانی میکنند و از وجود بلدیه

منتفع میشوند ولی چیزیکه هست این مطالب باید رعایت شود که وقتی این قبیل مطالب در اینجا مطرح میشود البته اهالی ولایات هم که يك اشخاص ذی علاقه به امور مربوطه خودشان هستند مؤاخذه میکنند، نگران میشوند و میگویند چرا ما را فراموش کرده اید و البته تمام نکات و مذاکراتیکه در يك کمیسیون بودجه (که بازده نفر یا هیجده نفر از آقایان در آنجا تشریف دارند) میشود منتشر نمیشود و اساساً بنده عقیده ام این است که این مذاکرات جایز نیست زیرا ما وکلای تمام مملکت هستیم و وقتی که يك اظهاری میکنیم از نقطه نظر تمام مملکت است نه از نقطه نظر شهر تبریز (نمایندگان - صحیح است) پس از نقطه نظر اینکه این لایحه دو شوری است و بعضی از آقایان هم پیشنهاداتی داده اند بنده هم يك پیشنهادی کرده ام بهتر این است که نمایندگان محترم و اعضاء کمیسیون بودجه توجهی فرمایند به این نکته که با همه جا را از اول ۱۳۰۷ منظور کنند یا از اول ۱۳۰۶ و اگر اینطور بشود این اشکال بنده و آقای باسائی هیچکدام پیش نخواهد آمد یعنی اگر از نقطه نظر صرفه بودجه ایست همه را بگذاریم برای ۱۳۰۷ و اگر غیر از این است از همین ۱۳۰۶ منظور کنیم

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم این خبر بکمیسیون برگردد اعتبار

رئیس - بفرمائید

میرزا سید احمد خان اعتبار - بنده تصور میکنم که نظر کمیسیون و دولت و آقایان نمایندگان یکی است ولی برای رفع این اشکالات بنده عقیده ام این است که این لایحه برگردد بکمیسیون و کمیسیون بانظر آقایان نمایندگان دو مرتبه این لایحه را تنظیم کنند و بمجلس بیاورند آنوقت از روی دقت و بصیرت آقایان مطالعات خودشان را میکنند و رای میدهند

رئیس - آقای آقا سید بعقوب

آقا سید بعقوب - اولاً بنده اجازه میخواهم از مقام ریاست که يك حقایقی را عرض کنم آقایان مستحضر هستند که کمیسیون که از اول مجلس تا حالا مرتب بوده است کمیسیون بودجه بوده است و همه وقت وظیفه خودش را انجام داده و زحمت خودش را کشیده است صد و هفتاد لایحه تا بحال بمجلس داده است نمی گویم کمیسیونهای دیگر توجه نمیکند آنوقت آقای محمد ولی میرزا میگوید کمیسیون بودجه کار نکرده است آقای آقا میرزا علی میگوید چهار نفر هستند مقام ریاست میدانند روز پنجشنبه میدانند که کمیسیون که زحمت کشیده است از اول مجلس تا بحال کمیسیون بودجه بوده است افتخار هم نیست البته عمل بوظیفه کرده است بالاخره يك لایحه دولت پیشنهاد کرد نسبت به بلده طهران تنها کمیسیون بودجه مقاومت کرد و گفت باید ولایات هم باشد بعد در نتیجه همین بیاناتی که آقای وزیر معارف کردند ولایات را گذاشتند برای ۱۳۰۷ این دیگر اینهمه حرارت بخرج دادن لازم ندارد. بعلاوه این لایحه دو شوری است وقتی که دو شوری شد آقایان هر نظری که دارند پیشنهاد میکنند میباید بکمیسیون و در آنجا مطالعه میشود و حل میشود جلوی پیشنهادها را که نگرفته اند نظامنامه اجازه داده است که هر قدر میخواهید پیشنهاد بکنید میتوانید میآید در کمیسیون بودجه درست میشود اینطور ایستادن که مرغ يك با دارد دیگر معنی ندارد.

رئیس - رای میکنیم به پیشنهاد آقای اعتبار آقایان

موافقین قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. آقای روحی پیشنهاد ختم

جلسه کرده اند

وزار - بنده مخالفم

این است که آقایان موافقت فرمایند که فعلاً جلسه ختم شود و برای جلسه آتی این مسئله مطرح مذاکره واقع شود

رئیس - رای میکنیم به پیشنهاد آقای روحی آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. بقیه مذاکرات میباشد برای جلسه

آتی. آقای وزیر معارف

وزیر معارف - بنده تقاضا میکنم خبر کمیسیون بودجه

راجع باصلاح قانون کنتران مسیو یاپارلمان در جلسه آتی جزو دستور شود

رئیس - جزو دستور امروز هم بود. میباشد برای

جلسه آتی - ۹۶ نفر از آقایان تقاضا کرده اند که روز

سه شنبه هم آقایان مجلس تعطیل شود

جمعی از نمایندگان - صحیح است

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس - بفرمائید

وزار - عرض کنم نماینده محترم آقای روحی مستحضر هستند که بیش از یکساعت نیست که ما داخل مذاکره شده ایم و حقیقه این خیلی بد است برای ما که نتوانسته ایم امروز ابفاء وظیفه کنیم بنده عقیده ام این است که باید جلسه ادامه داده شود و این لایحه بگذرد

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده خیلی تأسف میخورم از اینکه آقایان تصور میکنند که ما هر جلسه که میائیم باید يك قانونی را تمام کنیم در صورتیکه باید بقدری در اطراف يك لایحه و يك قانونی مذاکره بشود که از روی بصیرت هم ماها بتوانیم رای بدیم بعلاوه (لا یكلف الله نفساً الا وسعها) الان یکساعت از ظهر گذشته است روزهای دیگر هم هست اگر آقایان خیلی اشتیاق دارند فردا هم بیایند و جلسه کنند ما هم حاضریم و بنده عقیده ام